

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯҢА
ҮРГӘАГАР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 4 марта

4№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районаның Яңа Үргәагар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындағы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясенең 2003 елның 06 октябрендәге "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 131-ФЗ номерлы Федераль законы, 2002 елның 10 гыйнварындағы "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районаның Яңа Үргәагар авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районаның Яңа Үргәагар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындағы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарарны Татарстан Республикасы хокуқый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарарның үтәлешен контролдә тотуны Яңа Үргәагар авыл жирлеге башлығы Ә.Ә.Рәхимҗановка йөкләргә.

Яңа Үргәагар авыл жирлеге башлығы *Аббасов* Ә.Ә.Рәхимҗанов

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Яңа Үргәагар авыл җирлеге
Советының 2021 елның 4 мартандагы
4№ карары

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Яңа Үргәагар
авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
җирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә
керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындағы нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының
Яңа Үргәагар авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт
урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге
җирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибен билгели.

1. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгे төп тәшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма үсеп чыккан агач, қуак һәм үлән
үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне,
шулай ук аерым торучы агачларны һәм қуакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында
формалашкан җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын
берләштерүче, хужалык эшчәнлегенә кагылгысыз яисә аз кагылган
территорияләр;

яшелләндерелгән, ясалма булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл
хужалығы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ
билгеләнештәге җирләрнең аз булдырылган участоклары, алар чикләрендә
өслекнең 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр капламы биләп
тора;

урман территорияләре- табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре
белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территория
участоклары;

агач- үсентеләрдән тыш 1,3 м биеклектә, 5 см диаметрдан да ким
булмаган үсемлек;

куак - туфрак өслегендә тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан
аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

ешил - нинди дә булса урында күе үсә торган үсемлекләр, қуаклар;

яшел массив - бердәм каплам ясаучы карт (15 яштән өлкәнрәк) кимендә
50 төп агач үсә торган территория участогы;

яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән
ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген,
тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындағы
туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрнен үсешен туктатуга
китерә торган кису яки башка зыян китерү;

компенсацион яшелләндерү - юк итеген яки 2 коэффициент заарланган яшел утыртмаларны яңадан утырту.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеке территорииясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреациян, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеке территорииясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеке территорииясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга эшчәнлек төрлөрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеке территорииясендә милек формасына карамастан, авыл жирлеке территорииясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлық гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеке территорииясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлекен сайлау акты, төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территориияләрдән һәм яшел массивлардан яшел үсентеләрнең тереклек эшчәнлеген тәэммин итүгө туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кису тәртибе.

3.1. Авыл жирлеке территорииясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кису тыела.

3.2. Авыл жирлеке территорииясендә агач һәм куакларны кису рөхсәт нигезендә башкарыла.

3.3. Рөхсәт бирү мәрәжәгать итүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Яшел үсентеләрне кису эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, мәрәжәгать итүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кису бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.5. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кису, төяу, төяу һәм чыгару эшләре мәрәжәгать итүче хисабына башланган көннән өч көн

эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.6. Территориянең кисү урынына газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килешенгән эшне башкаручы, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу әшләрен башкара.

3.7. Агачны кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рәхсәт ителергә мәмкин:

яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

авария хәләндәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Дәүләт санәпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны каплый торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәләндәге (аву куркынычы тудыручи, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручи мөрәҗәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.8. Авария, коры-сары һәм куркыныч тудыручи яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

агачлар һәм куаклар рәхсәтсез кисү, рәхсәт буенча, ләкин рәхсәттә күрсәтелгән участокта, санда һәм токымны кисмәү;

ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

кәүсәне божралау яки уемлау;

үсә торган агач һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлануы;

агач һәм куакларның агым су, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән заарлануы;

корыган агачларны рәхсәтсез кисү;

үсүче агач һәм куакларның башка заарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү.

4.1. Компенсацион яшелләндерү рәхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган вакытта, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү булган гражданнар яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натурада, компенсацион яшелләндерү белән капланырга тиеш: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган урынына яшел утыртмаларны утырту.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндәрелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндәрелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау өлеге Нигезләмәнән 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан керту һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау.

6.1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндәрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге алыш бару, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндәрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы, янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләрне файдалану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның заарланауна яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләртыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Өлеге Нигезләмәне үтәмәүдә гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.